

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: R. G., narozený X, státní příslušnost X (dále jen X), nyní bytem K.
V.,
zastoupený: Mgr. Petr Václavek, advokát, se sídlem Opletalova 25,
110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 23.7.2020 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.6.2020 č.j. OAM-
591/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

1. **Včasnou žalobou ze dne 23.7.2020** s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 25.6.2020 č.j. OAM-591/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017, jímž bylo rozhodnuto o jeho žádosti o mezinárodní ochranu tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**), neuděluje.
2. **V žalobě** vyjádřil žalobce mimo jiné nesouhlas se závěry žalovaného ohledně neudělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, protože v jeho případě byly splněny podmínky pro udělení, když v řízení před žalovaným výslovně uvedl, že dotyční vyděrači jsou islámští radikálové, kteří neváhají s užitím násilí proti celé rodině či poškodit jejich majetek, není-li zaplacen požadovaná finanční částka. Skutečnost, že mu bylo vyhrožováno a jeho synovi ublíženo na zdraví, svědčí o tom, že strach z pronásledování je odůvodněný. Žalobce také připomněl § 2 odst. 4 zákona o azylu, který bylo nutné vykládat ve spojení s čl. 9 odst. 2 směrnice Rady ze dne 13.12.2011, č. 2011/95/EU (dále jen **kvalifikační směrnice**), když za pronásledování se považuje i použití psychického násilí; pohrůžka násilím nemusí směřovat jen proti vydíranému, ale taktéž proti ostatním členům rodiny. K výkladu pojmu pronásledování odkázal na komentář Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Dále žalobce odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**), z níž dovodil, že za azylově relevantní skutečnost může být považováno i jednání soukromých osob, pokud není stát schopen mu dostatečně zabránit; totéž vyplývá i z čl. 6 písm. c) kvalifikační směrnice. V intencích uvedené judikatury tak nebylo možné obecné tvrzení žalovaného, že *„X státní orgány vůči tzv. wahhabitům či salafistům na území X postupují zcela nekompromisně, proto lze tedy oprávněně očekávat, že každému občanu X bude ze strany těchto bezpečnostních složek poskytnuta příslušná ochrana“*, považovat za účinnou ochranu před pronásledováním. V tomto kontextu žalobce uvedl, že operace X bezpečnostních složek bez ohledu na to, zda jsou podniknuty bezpečnostními složkami nebo armádou, představují především zavedení obecně účinného právního systému, nikoliv však konkrétní přiměřené kroky učiněné za účelem zabránění pronásledování nebo působení vážné újmy ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice. Podle názoru žalobce jsou tyto operace legitimní reakcí státu na násilné a jiné činnosti ohrožující bezpečnost státu, avšak nelze z nich dovodit ochranu specificky zaměřenou nad rámec obecně účinného právního systému. Dále nesouhlasil se závěrem žalovaného, že se každý občan X může obrátit na příslušné státní orgány, neboť jakákoli snaha obrátit se na ně byla zcela bezvýsledná (resp. po snaze vyhledat pomoc u policie mu bylo opětovně vyhrožováno). Ačkoliv se již po telefonické výhrůžce neobrátil na policii, nelze mu tuto skutečnost přičítat k tíži, jelikož se po fyzickém útoku na jeho syna a dalších výhrůžkách obával jejich vyplnění, a proto nepovažoval za rozumné se opět obrátit na policii. Ve vztahu k alternativě vnitřního útěku ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu, žalobce uvedl, že judikatura pro posuzování alternativy vnitřního útěku stanovila čtyři podmínky (rozsudek NSS ze dne 28.7.2009 č.j. 5 Azs 40/2009 - 74). Tyto podmínky pro vnitřní ochranu dle jeho názoru žalovaný posoudil nedostatečně, neboť dle jeho tvrzení splněny nebyly. V důsledku toho žalovaný nesprávně rozhodl o neudělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Pro podporu svých tvrzení žalobce dále doplnil jeho postřehy vyvracející tvrzení žalovaného o splnění těchto podmínek. Také nesouhlasil se závěry žalovaného ohledně neudělení doplňkové ochrany. Předně se žalobce neztotožnil se závěrem žalovaného, podle kterého ponižující trest musí dosahovat mimořádné stupně závažnosti a zdůraznil, že žalovaný vycházel ze závěrů

rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25.3.1993, Costello-Roberts proti Spojenému království, stížnost č. 13134/87, která skutkovými okolnostmi nedopadá na azylová řízení. Na místo toho odkázal na rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28.7.1999, Selmouni proti Francii, stížnost č. 25803/94, který stanovil pro měřítko určení, zda jednání dosahuje intenzity „mučení, nelidského či ponižujícího zacházení“. Taktéž nesouhlasil se závěry žalovaného ohledně nezbytnosti, bezprostřednosti, skutečnosti a reálnosti hrozby nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení. K tomu odkázal na rozsudek NSS ze dne 26.3.2008, č.j. 2 Azs 71/2006-82, který definoval tzv. test „reálného nebezpečí“, který měl žalovaný opomenout vzít v potaz. Dále žalobce sdělil, že terčem vyhrůžek nejsou jen sami podnikatelé, ale i jejich rodiny, čímž se stávají předmětem systematického zájmu ze strany vyděračů a šance, že budou po návratu do vlasti opětovně předmětem vydírání, je tak vysoká a naplňuje kritéria „ponižujícího zacházení“. Rovněž poukázal na skutečnost, kdy se žalovaný při posuzování jeho žádosti vůbec nezabýval „vážnou újmou“ ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, a to i přes to, že byl povinen posoudit, zda by jeho vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (dále jen ČR). Zejména měl žalovaný dle jeho názoru přihlédnout k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce dále doplnil, že mezi ostatní mezinárodní závazky ČR, z nichž plynou extraterritoriální účinky, lze zařadit taktéž Úmluvu o právech dítěte (rozsudek NSS ze dne 25.1.2013 č.j. 5 Azs 7/2012-28). Závěrem bylo navrženo, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 25.6.2020 č.j. OAM-591/ZA-ZA11-ZA21-R2-2017** žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tak, že se mu mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí mimo jiné vyplynulo, že dne 19.7.2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR a dne 25.7.2017 poskytl údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR, kdy mimo jiné uvedl, že je kumské národnosti a vyznává islám; není členem žádné politické strany nebo skupiny, politicky se nijak neangažoval; je ženatý, má tři děti. Z vlasti odcestoval letecky dne 25.2.2017. Z X odletěl do Prahy a ještě tentýž den odjel autem s ostatními členy rodiny do Belgie; tam pobývali do 19.7.2017, kdy byli převezeni zpět do ČR. Potvrdil, že v ČR jde o jeho první žádost o mezinárodní ochranu, předtím už dvakrát žádal v Belgii. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má chronické potíže se srdcem. V Belgii mu rovněž řekli o zvýšené hladině cukru, má zvětšená játra, tam užíval léky, které mu nyní už docházejí. Jeho léčba probíhala i ve vlasti. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že doma byla jeho rodina v nebezpečí. Upřesnil, že se měli dobře, netrpěli žádnými materiálními potížemi. Měli velký dům v centru města, v přízemí byly obchodní prostory, pronajímali byty. Jejich majetnost neunikla pozornosti jistým lidem. Jednou jim zaplatil, po nějaké době však po něm požadovali další vysokou finanční částku. Uvedení lidé měli zbít a zmrzačit jeho syna. Obrátil se i na policii, hned mu ale volali a vyhrožovali, že to již příště nemá dělat, byli dle jeho názoru s policií spojeni. Současná situace v X dle žalobce připomíná léta po rozpadu X.

Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 25.7.2017, kdy v jeho průběhu popsal počátek svých problémů a první kontakt s osobami, které po něm vymáhaly peníze, a když jim je odmítl dát, zbily jeho syna tak, že musel být operován

s kolenem. Poté ze strachu raději zaplatil. K podobným případům v té době údajně docházelo i jinde. Žalobce tyto osoby neznal. Vyděrači o sobě měli mluvit jako o vojácích islámu, kteří chtějí vytvořit šariátský stát. Na začátku února 2017 za žalobcem opět přišel muž, kterému v roce 2015 předal peníze; chtěl další peníze. Po oznámení na policii mu volali neznámí lidé s tím, že udělá velkou chybu a jestli jim peníze nedá, bude jeho rodina ve velkém nebezpečí. Poté se rozhodl k odjezdu z vlasti. Přemýšlel o přestěhování se v rámci X, ale lidi z X nebo X nemají nikde rádi, chovají se k nim velmi špatně. Proto se rozhodl odjet do Belgie. K tomu, proč po příjezdu do ČR nepožádal o mezinárodní ochranu a odjel do Belgie, sdělil, že zde sice má příbuzné, žije tu jeho sestra, se kterou se ale nebaví. Žalovaný také připomněl, že rozhodnutím ze dne 15.2.2018, č.j. OAM-591/ZA-ZA11-ZA04-2017 žalobci nebyla mezinárodní ochrana udělena. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který svým rozsudkem ze dne 29.10.2019 č.j. 29 Az 7/2018 rozhodnutí správního orgánu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Při posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany z hlediska důvodů pro udělení azylu bylo vycházeno žalovaným především z jeho výpovědi a dále z informací, které byly shromážděny v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v X. Konkrétně žalovaný vycházel ze Zprávy Freedom House, Svoboda ve světě 2020 - X, ze dne 4.3.2020, z Výroční zprávy Human Rights Watch 2020 - X, ze dne 14.1.2020, ze Zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) - Údaje o zemi - X, z roku 2019, z Informace OAMP - X- Systém registrace pobytu, ze dne 12.7.2019, z Informace OAMP - X- Postavení policie v X, ze dne 7.5.2020, z Informace OAMP - X - Vnitřní migrace s důrazem na migraci z X, ze dne 20.3.2020 a z Informace OAMP - X - Bezpečnostní situace a postavení salafistů v X, ze dne 22.11.2019. Žalovaný neshledal v případě žalobce žádné důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobce tímto směrem ani nic netvrdil. V případě azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu rovněž neshledal důvody pro jeho udělení, neboť během správního řízení neuvedl žádnou skutečnost, na jejímž základě by žalovaný mohl dojít k závěru, že se v době pobytu ve vlasti stal z tvrzených důvodů terčem adresného zájmu státních orgánů své vlasti či jiných skupin, které by byly ve své činnosti těmito státními orgány podporovány. V plném rozsahu se s těmito důvody žalovaný vypořádal již v původním rozhodnutí, na které odkázal a pouze podotkl, že žalobce měl možnost vyřešit své problémy s jemu neznámými osobami přestěhováním se v rámci své vlasti na jakékoliv jiné místo, neboť mu v tom nebránila žádná objektivní překážka. Poté žalovaný uvedl celou řadu argumentů o tom, jak je přemístění v rámci X běžné a téměř bez problémové, a to i pro X. Rovněž byly dle žalovaného splněny podmínky alternativy vnitřní ochrany. K tvrzení žalobce, že jej pravděpodobně vydírali islámští radikálové, kteří jsou ve své činnosti v X podporováni, a to jak zástupci policie, tak i např. primátorem M., žalovaný uvedl, že se s potížemi s údajnými islámskými radikály řádně vypořádal již v průběhu prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany; řádně je posoudil a konstatoval, že tyto nepředstavují okolnosti, na základě kterých by mu mohla být udělena některá z forem mezinárodní ochrany. Jelikož od prvního rozhodnutí žalovaného nenastaly žádné nové skutečnosti, setrval na názoru, že ze strany islámských radikálů žalobci nehrozí žádné nebezpečí, které by bylo možno podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Naopak s odkazem na Informaci OAMP - Bezpečnostní situace a postavení salafistů v X dovodil, že každému občanovi X bude ze strany bezpečnostních složek poskytnuta příslušná ochrana.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

Tvrzení, že islámští radikálové jsou ve své činnosti v X státními orgány podporováni, bylo dle žalovaného liché a neodpovídalo reálnému stavu, který na území X panuje. Ve vztahu k azylu dle § 14 zákona o azylu neshledal žalovaný pro jeho udělení důvod. V této souvislosti se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací, přihlédl i k věku a zdravotnímu stavu. Ačkoliv žalobce uvedl, že trpí zdravotními potížemi, ty jej nijak zvlášť neomezovaly. Tyto závěry měl potvrdit i Krajský soud v Hradci Králové. Dále z napadeného rozhodnutí vyplynulo, že žalovaný neshledal ani důvody pro udělení doplňkové ochrany, neboť žalobci nehrozí trest smrti. Rovněž v průběhu správního řízení nebyly uvedeny skutečnosti, které by mohly nasvědčovat možnosti vzniku skutečného nebezpečí vážné újmy při návratu do vlasti. Poté žalovaný zopakoval, že měl žalobce možnost se v případě potřeby obrátit o pomoc na příslušné státní orgány své vlasti, rovněž vlastní iniciativou mohl dosáhnout nápravy v případě, kdyby nebyl s případným prvotním zásahem policie spokojen (viz Informace OAMP - Postavení policie v X). S odkazem na výše uvedené žalovaný také konstatoval, že v případě neochoty návratu do posledního místa pobytu objektivně nic žalobci nebrání v přestěhování se v rámci jeho vlasti na jakékoliv jiné místo. Dále žalovaný vyloučil na základě podkladového materiálu, že by v zemi původu žalobce probíhal mezinárodní či vnitřní ozbrojený konflikt. Případné vycestování po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených samotným žalobcem nepředstavovalo ani rozpor s mezinárodními závazky ČR, když v tomto směru žalobce v průběhu správního řízení ani neuvedl žádné relevantní skutečnosti. S ohledem na uvedené žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tak, že mu neudělil mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 11.8.2020** mimo jiné uvedl, že posuzoval skutkový stav komplexně s přihlédnutím k relevantním skutečnostem, které vedou k naplnění důvodu pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, a proto v tomto směru nesouhlasil s argumentací žalobce. Ve správním řízení totiž nedospěl k závěru, že by žalobci hrozilo v případě návratu do vlasti pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. S žalobcem uváděnými skutečnostmi se zabýval již v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany a na svých závěrech neshledal důvod ke změně, neboť od prvního rozhodnutí nenastaly žádné nové skutečnosti a žalovaný proto i nadále setrval na názoru, že žalobci nehrozí nebezpečí, které by bylo možné podřadit pod pronásledování ve smyslu zákona o azylu. S odkazem na Informaci OAMP – Bezpečnostní situace a postavení salafistů v X žalovaný dovodil, že každému občanovi X bude ze strany bezpečnostních složek poskytnuta příslušná ochrana nebo lze dosáhnout nápravy vlastní iniciativou. Žalovaný také upozornil, že žalobce měl možnost své případné problémy vyřešit přestěhováním v rámci své vlasti na jakékoliv místo (viz Informace OAMP – Systém registrace pobytu a Vnitřní migrace s důrazem na migraci z X), jelikož mu v tom nebránila žádná objektivní skutečnost. Při posuzování skutečnosti, zda by žalobce byl po návratu na území X ohrožen na životě či mu hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, žalovaný konstatoval, že k takovému závěru nedošel. Zpravidla žadatelé o mezinárodní ochranu musí předložit nějaké zvláštní rizikové faktory, které se jich týkají, a které odkazují přímo k závěru, že v případě jejich návratu do vlasti nastane reálné, skutečné a bezprostřední nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu. Podle

žalovaného žalobce v průběhu správního řízení žádné takové okolnosti neuvedl. Ohledně existence probíhajícího ozbrojeného konfliktu se žalovaný odkázal na str. 9 a 10 napadeného rozhodnutí a na rozsudek NSS č.j. 3 Azs 10/2015-49. Také bylo vyjádřeno, že žalobce po návratu do vlasti nemůže utrpět vážnou újmu z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, což bylo doloženo příslušnými informacemi o zemi původu (Informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 25.5.2020), tak i veřejně dostupnými informacemi publikovanými ve veřejných sdělovacích prostředcích. Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem z X, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a posouzení aktuálních informačních pramenů, nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobci v případě návratu do země původu hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

5. **Ze zaslaného správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 25.6.2020 i ve vyjádření žalovaného ze dne 11.8.2020 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 25.6.2020 žalobci předáno do vlastních rukou dne 16.7.2020.
6. **V podání ze dne 19.8.2020** sdělil zástupce žalobce, že trvá na nařízení jednání.
7. **Ústního jednání konaného dne 1.10.2020** se zúčastnili zástupci obou účastníků řízení, přičemž ze strany žalobce bylo trváno na závěrech učiněných v žalobě a ze strany žalovaného bylo i nadále trváno na napadeném rozhodnutí.
8. Podle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.)** soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Podle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
9. Podle **§ 12 zákona o azylu** „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
10. Dle **§ 14 zákona o azylu** „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
11. Podle **§ 14a odst. 1 zákona o azylu** „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho

případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“

12. Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu „Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
13. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 25.6.2020, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná.
14. Řízení o mezinárodní ochraně se vyznačuje tím, že (1) je v něm často nutno rozhodovat za situace důkazní nouze, (2) jde o prospektivní rozhodování (tj. posuzuje se riziko pronásledování či vážné újmy v budoucnu) a (3) nesprávné rozhodnutí má pro stěžovatele obzvláště závažné důsledky. Těmito specifickým řízení o mezinárodní ochraně odpovídá i důkazní standard a rozložení důkazního břemene (např. rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS). Břemeno tvrzení stíhá v řízení o mezinárodní ochraně žadatele. Klíčová role spočívá na pohovoru s žadatelem o mezinárodní ochranu, v jehož rámci jsou povinnosti rozloženy mezi žadatele i žalovaného. Žalovaný musí umožnit žadateli předložit v úplnosti důvody žádosti, a to mj. vhodně kladenými a neutrálními otázkami. Žadatel je naopak povinen předložit co nejdříve všechny náležitosti potřebné k doložení žádosti o mezinárodní ochranu, odpovídat na otázky a jinak spolupracovat se žalovaným v průběhu pohovoru. Následně musí žalovaný nejprve posoudit, které skutečnosti a tvrzení jsou pro konkrétní žádost o mezinárodní ochranu relevantní. Poté, co určí relevantní skutečnosti a tvrzení, postupuje na základě získaných informací (z pohovoru i z jiných důkazů) žalovaný dvojím způsobem. Pokud je žadatel nevěrohodný ve všech relevantních aspektech žádosti o mezinárodní ochranu, žalovaný se nemusí dále hodnocením jednotlivých tvrzení a skutečností zabývat. Jinak ovšem žalovaný musí posoudit jednotlivá tvrzení a skutečnosti. Prokazovat jednotlivé skutečnosti je povinen primárně žadatel, nicméně žalovaný je povinen zajistit k žádosti maximální možné množství důkazů (včetně aktuálních a relevantních informací o zemi původu), a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, které je podporují. Rozhoduje-li žalovaný za důkazní nouze, je stěžejním důkazním prostředkem výpověď žadatele a klíčovým faktorem se stává posouzení celkové věrohodnosti žadatele a posouzení pravděpodobnosti, zda k události opravdu došlo podle výpovědi žadatele.
15. Důkazní standardem je při posuzování jednotlivých tvrzení i celé žádosti o azyl požadavek přiměřené pravděpodobnosti nežádoucího důsledku návratu do země původu, tj. bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane, nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.

Důkazní standardem je při posuzování jednotlivých tvrzení i celé žádosti o doplňkovou ochranu požadavek skutečného nebezpečí, tj. že ve významném procentu případů obdobných situací žadatele dojde k nežádoucímu následku, takže žadatel má dobré důvody se domnívat, že takový následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho. Těmto požadavkům napadené rozhodnutí žalovaného dostalo.

16. Žalobce zejména rozporoval závěry učiněné žalovaným při posouzení otázky, zda po právu zhodnotil hrozbu přiměřené pravděpodobnosti pronásledování. Tato otázka, jak konstatuje soud, je však pro posouzení věci nadbytečná, neboť jak žalobce, tak žalovaný, totiž zcela pominuli, že podmínkou pro přiznání azylu (deklaraci postavení uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků) je nejen existence důvodného strachu z pronásledování, ale také pronásledování z důvodu uznaného právní úpravou, tj. § 12 písm. b) zákona o azylu, čl. 1 A Úmluvy o právním postavení uprchlíků ve znění čl. I odst. 2 Newyorského protokolu (č. 208/1993 Sb.) a čl. 10 odst. 1 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU.
17. V tom ohledu z žalobní argumentace, ale též z celého azylového příběhu, neplyne, který důvod by to měl být. Jeho podstatou je totiž vydírání žalobce, protože je úspěšný, movitý podnikatel, a následná hrozba příslušníkům jeho rodiny jako prostředek k dosažení účelu vydírání. Uvedené nicméně nelze podřadit pod důvod rasy, pohlaví, náboženství, národnosti nebo zastávání určitých politických názorů. Nejedná se ani o důvod příslušnosti k určité sociální skupině (společenské vrstvě), neboť i podle popisu žalobce byla motivace vyděračů zjištěná, nikoliv třídní. Žalobce tedy nebyl pronásledován pro svou příslušnost k sociální skupině (společenské vrstvě) podnikatelů (srov. usnesení NSS ze dne 22.7.2014 č.j. 9 Azs 117/2014-93, ze dne 20.2.2019 č.j. 6 Azs 370/2018-38, ze dne 26.9.2019 č.j. 1 Azs 109/2019-64). To neznamena, že by podnikatelé nemohli být součástí společenské vrstvy, bez dalšího ji ovšem netvoří (srov. také obecnější rozbor s příklady v díle HATHAWAY, James C. a Michelle FOSTER. *The law of refugee status*. 2. vydání. Cambridge: Cambridge University Press, 2014, str. 453–454).
18. Není-li dán právem uznaný důvod pronásledování, a již z tohoto důvodu žalovaný nemohl žádosti vyhovět, není důvod podrobně rozebírat jednotlivé otázky odůvodnění strachu z pronásledování a možnosti vnitrostátní ochrany. Protože žalobce nevzněl jiné námitky proti závěru o nedůvodnosti jeho žádosti o azyl, soud se možnostmi udělení azylu z jiných důvodů (humanitární, sloučení rodiny) nezabýval.
19. Žalobce důvodnost svých tvrzení ohledně doplňkové ochrany spatřoval zejména ve vztahu k hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tj. mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, a náznakem také rozpor s mezinárodními závazky ČR v případě vycestování podle § 14a odst. 2 písm. b) téhož zákona.
20. Důvodnými neshledal soud ani námitky vůči závěru žalovaného, že ponižující zacházení musí překročit minimální práh závažnosti. To je závěr plynoucí ze systematického výkladu čl. 3 Úmluvy o ochraně základních práv a svobod (*noscitur a sociis*) a je ustálen i v rozhodovací činnosti [srov. nálezn sp. zn. I. ÚS 860/15 ze dne 27. 10. 2015 (N 191/79 SbNU 161) a tam uvedenou judikaturu]. Lze jistě polemizovat s vyjádřením žalovaného, že ponižující zacházení vyžaduje mimořádný stupeň závažnosti, pro posouzení věci to nic zvláštního nepřináší, protože oba pojmy („minimální práh“ vs. „mimořádný stupeň“) jsou

obsahově nejasné a je třeba je naplnit konkrétními úvahami (proto žalovaný správně uvedl, že záleží na konkrétních okolnostech případu).

21. Pro účely rozhodnutí také není třeba pochybovat o tom, že vydírání a násilí může představovat nelidské či ponižující zacházení v tom smyslu, že se jednotlivec stává pouhým objektem a prostředkem dosažení cíle vyděračů (otupuje nebo pokořuje jednotlivce, neprokazuje dostatečnou úctu k jeho lidské důstojnosti nebo tuto důstojnost snižuje či vyvolává pocity strachu, úzkosti nebo méněcennosti, jež jsou schopny zlomit jeho morální a fyzický odpor).
22. S otázkou, zda je v zemi původu možné hledat ochranu před vážnou újmou se žalovaný vypořádal po právu, neboť dospěl k důkazně podloženému závěru, že žalobce může před hrozbou vážné újmy (jejíž existenci v X nezpochybnil) způsobené vydíráním ze strany soukromých osob využít ochrany X, jehož je státním občanem (§ 2 odst. 5 zákona o azylu).
23. Je tedy na místě považovat tvrzení žalobce, že v jeho věci se žalovaný měl zabývat tím, zda bezpečnostní složky činí kroky nad rámec obecně účinného právního systému, za nepřiléhavé. Žalobce tímto totiž výslovně uznal (str. 4 žaloby), že v X existuje účinný právní systém pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících vážnou újmu, tedy že existuje ochrana vyžadovaná § 14a odst. 1 zákona o azylu. Touto otázkou se tak soud blíže nezabýval. Výklad rozsudku č.j. 5 Azs 66/2008-70, jež žalobce provedl, jeho závěry a argumentaci nepodporuje, ale jak tvrdí soud, dokonce je vyvrací: pouze tehdy, kdy obecně „*funkční systém právní ochrany není v praxi s to pro určitou specifickou skupinu (či jednotlivce) účinnou ochranu zajistit, nelze takový právní systém považovat za dostatečný, i kdyby pro většinu populace jinak dostatečný byl.*“ V souzené věci ovšem nijak nevyšlo najevo, že by X systém ochrany před vážnou újmou – žalobcem výslovně uznaný za účinný – v praxi nebyl schopen poskytnout specifickým skupinám ochranu. To netvrdil ani žalobce, tím spíše pak netvrdil, že by členem takové skupiny vůbec byl.
24. Své zvláštní postavení žalobce původně tvrdil výlučně ve vztahu k vnitřnímu přesídlení, nikoliv ve vztahu k účinné ochraně prostřednictvím obecně funkčního systému právní ochrany. To ostatně odpovídá tomu, že o žalobci lze uvažovat jako příslušníku etnické menšiny ve vztahu k ostatním částem X. Stěží je takové tvrzení přesvědčivé ve vztahu k samotnému multi-etnickému složení obyvatelstva v X – žalobce byl úspěšným podnikatelem v hlavním městě. Z ničeho neplyne (ani z tvrzení žalobce uplatněných v řízení před žalovaným), proč by mu policie v M. neměla poskytnout pomoc pro jeho etnický původ (v tom ohledu je opět třeba připomenout v řízení nesporný, obecně velmi tvrdý postup policie vůči náboženským radikálům, kteří měli být původci hrozby vážné újmy).
25. Za relevantní tvrzení v otázce neúčinnosti právního systému ochrany před vážnou újmou tak lze považovat pouze konstatování, že žalobce se na policii obrátil, ovšem neúspěšně. To ovšem z podkladů spisu nevyplývá: po oznámení na policii byl telefonicky kontaktován neznámou osobu s tím, že se dopustil chyby tím, že kontaktoval policii a tím ohrožuje nejen sebe, ale i rodinu, pokud nezaplatí. V reakci na to se rozhodl žalobce opustit vlast, aniž by vyčkal postupu policie a dohlížel na její aktivitu v tomto směru či ji informoval o dalších výhrůžkách (č. l. 13-14 správního spisu). Žalobce tudíž nevyužil všech možností domácí ochrany, aniž by bylo zřejmé, že je tato ochrana nedostupná či neefektivní (srov.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

např. rozsudky NSS ze dne 16.9.2008 č.j. 3 Azs 48/2008-57, ze dne 31.10.2008 č.j. 5 Azs 50/2008-62). O skutečné či předpokládatelné neúspěšnosti policejní ochrany tak zatím nelze hovořit.

26. Ze zpráv shromážděných žalovaným ve spisovém materiálu ostatně plyne, že postup policejních složek vůči islámským radikálům je dosti nekompromisní (předchozí rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ostatně uložil žalovanému zjistit, zda tato nekompromisnost a střety nepředstavují riziko vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu nerozlišujícího násilí v situaci ozbrojeného konfliktu). Informace o bezpečnostní situaci a postavení salafistů v X ze dne 22.11.2019 k tomu obsahuje sdělení, že zatímco v roce 2009 měly povstalecké složky vazby i na úřady a bezpečnostní složky, v současné době došlo k výrazné proměně a sítě velkých povstaleckých skupin přešly k tvorbě malých, konspirativních buněk. Jde tedy o jinou situaci, než ve věci řešené rozsudkem NSS ze dne 26.4.2018 č.j. 9 Azs 440/2017-39 (prozrazení informací v individuální věci ve spojení s obecnou informací o zkorumpovanosti bezpečnostních složek), neboť z poznatků o zemi původu žalobce a z okolností věci nelze usoudit, že využití všech prostředků domácí ochrany není efektivní a není možné je od žalobce spravedlivě požadovat.
27. Soud shledal nedůvodnými i námitky směřující proti závěru o možnosti vnitřního přesídlení. Žalovaný dospěl k důkazně podloženému závěru, že žalobce mohl bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy [§ 2 odst. 7 písm. a) zákona o azylu]. Žalovaný tento závěr založil především na tom, že migrace z X je běžný jev a v jiných částech X existují početné X komunity. V X či X mají různorodé zastoupení sociálních vrstev a existují i oficiální střediska X kultury. Pro tuto migraci nejsou žádné právní překážky. Jedinou závažnější překážku shledal v potencionálním a diskriminačním přístupu policejních složek při kontrole dokladů podle rasy a etnického původu. Takový postup nicméně žalovaný správně vyhodnotil jako činnost, vůči které je možné se bránit kontrolními mechanismy uvnitř policie a z hlediska rozsahu migrace zjevně nepředstavuje překážku pro přesídlení. Jiné části země jsou tedy pro žalobce dostupné a nehrozí mu vrácení do X.
28. Nedůvodným shledal soud i tvrzení žalobce, že napadené rozhodnutí neodpovídá na to, zda je přesídlení účinným prostředkem proti vážné újmě a zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Z rozhodnutí žalovaného totiž dosti jasně plyne, že bezpečnostní situace v X je z pohledu celého X výjimečná a islámský radikalismus je v této oblasti tvrdě potlačován. Proč by žalobci mělo v jiných částech X hrozit vydírání právě od náboženských radikálů z oblasti Severního Kavkazu, neplyne ani z informací o bezpečnostní situaci v X a X zvláště, ani z vyjádření samotného žalobce. V žalobě pak žádný konkrétní důvod žalobce neuvedl.
29. Žalovaný se obsahově zabýval i minimálním standardem ochrany lidských práv. V této otázce byla žalobní argumentace opět velmi povrchní a obecná, lze z ní toliko dovodit, že za problematickou považuje žalobce rasovou diskriminaci. Ta, jak vyplývá ze shromážděného podkladového materiálu, se projevuje především v rasové profilaci při kontrole dokladů. Lze souhlasit, že takový jev může být nepříjemný, až nevhodný, ovšem

vcelku běžný i v jiných multi-národnostních státech. Není důvod (ani žalobce v řízení před soudem žádný konkrétní nepředložil), proč by faktická rasová profilace měla porušovat minimální akceptovatelný standard ochrany lidských práv – i základní mezinárodní dokumenty zaručují především rovnost při uplatňování základních práv [srov. čl. 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1990 S), čl. 1 Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace (č. 95/1974 Sb.)], popřípadě rovnost před zákonem [čl. 26 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (č. 120/1976 Sb.)]. Ani případné vyžadování úplatků ze strany policie, které může být následkem rasové profilace, nelze považovat za nedodržení minimálního standardu ochrany lidských práv.

30. K tomu soud dále podotýká, že tvrzení žalobce o nesnášenlivosti X na území X a jejich horší začlenění do společnosti se nejeví natolik problémovým, neboť jak vyplývá z tvrzení žalobce, někteří X fungují a pracují i ve státních institucích a úřadech. Takové jevy nenaznačují, že by tvrzená nesnášenlivost dosahovala té míry, která by představovala překážku vnitřního přesídlení tak, jak tvrdí žalobce.
31. Jako nedůvodné shledal soud i námitky proti užitému důkaznímu standardu. Žalovaný nepominul, že ve věcech doplňkové ochrany postačí skutečné nebezpečí vážné újmy. Stejně tak nepominul, že původci vážné újmy mohou být i soukromé osoby, pokud je jejich činnost státem podporována či trpěna. Pro podrobnější úvahy o těchto otázkách však nebyl důvod, neboť žalovaný dospěl k zákonnému závěru, že k účinné ochraně před touto újmou postačí obrátit se na bezpečnostní složky v X nebo vnitřní přesídlení. Zejména pak v otázce vnitřního přesídlení je zřejmé, že žalovaný neshledal jediný důvod (a soud opakuje, že tento důvod neuvádí ani žalobce), pro který by reálně hrozilo pokračování vydírání ze strany kavkazských náboženských radikálů v jiné části X. Úvahy žalobce o tom, že v X obecně podnikatelům a jejich rodinám hrozí závažná újma a také, že žalobci bude újma hrozit po návratu do M., tak žalovaný neměl důvod zpochybňovat, neboť jeho rozhodnutí je založeno na tom, že žalobce má k dispozici prostředky, jak se vážné újme vyhnout.
32. Závěrem pak žalobce nedůvodně namítl, že žalovaný neposoudil nárok na doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. d), přestože žalovaný uvedl, že žalobce ve správním řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné řadit pod porušení mezinárodních závazků ČR. Žalobce proti tomu nad rámec blokové citace judikatury neuvedl žádnou konkrétní okolnost, kterou měl žalovaný podle jeho mínění zohlednit. Žalovaný se tedy touto otázkou zabýval a jeho závěr nemohl žalobce bez konkrétní argumentace zpochybnit. Toliko obecně lze uvést, že žalobce může vést svůj rodinný život v X a žádná zjevná překážka mu v tom nebrání; celá nejbližší rodina (manželka a tři děti) žije v X společně, nestýká se s příbuznými na území ČR (se sestrou žalobce); v X má rodina i majetek a další příbuzné, kteří o tento majetek pečují (srov. rozsudek NSS ze dne 24.1.2008 č.j. 4 Azs 99/2007-93, č. 1551/2008 Sb. NSS).
33. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), neboť žádná z uplatněných žalobních námitek nebyla shledána důvodnou a napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě zjištěných rozhodných skutečností a v souladu s platnou právní úpravou.

34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovaný žádné náklady řízení nepožadoval, proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 1. října 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně